

Suvestinė redakcija nuo 2019-12-20 iki 2021-10-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [135-5503](#), i. k. 107301MISAK00D1-673

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL ŽELDINIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2007 m. gruodžio 14 d. Nr. D1-673
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo (Žin., 2007, Nr. [80-3215](#)) 16 straipsnio 2 dalimi:

1. T v i r t i n u Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašą (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja nuo 2008 m. sausio 1 d.

SUSISIEKIMO MINISTRAS,
PAVADUOJANTIS APLINKOS MINISTRĄ

ALGIRDAS BUTKEVIČIUS

ŽELDINIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja želdinių būklės ekspertizės atlikimo nuostatas.

2. Želdinių būklės ekspertizė – želdinių ekologinės ir estetinės būklės tyrimas ir vertinimas.

3. Želdinių būklės ekspertizė atliekama, kai:

3.1. numatoma pertvarkyti didesnius kaip 1 ha ploto viešuosius želdynus urbanizuotose teritorijose;

3.2. numatoma pertvarkyti gatvių želdinius ilgesniame kaip 100 m gatvės ruože, kai numatomame pertvarkyti gatvės ruože auga 10 ir daugiau saugotinių želdinių;

3.3. suinteresuotos visuomenės reikalavimu, kai pateikiamas rašytinis prašymas dėl numatomų tvarkyti viešųjų želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo, kurį pasirašė ne mažiau kaip 100 asmenų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-578](#), 2012-07-05, *Žin.*, 2012, Nr. 82-4303 (2012-07-13), i. k. 112301MISAK00D1-578

Nr. [D1-758](#), 2019-12-18, *paskelbta TAR* 2019-12-19, i. k. 2019-20549

4. Želdinių būklės ekspertizę vykdo prie savivaldybės visuomeniniais pagrindais veikianti želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija, kuri turi pasitelkti atitinkamos srities specialistą(-us).

5. Komisija, atlikusi ekspertizę, per 30 kalendorinių dienų surašo ekspertizės išvadą ir pateikia suinteresuotiems asmenims.

II. ŽELDINIŲ EKOLOGINĖS SVARBOS ĮVERTINIMAS

6. Vertinant želdinių ekologinę svarbą, būtina:

6.1. įvertinti želdinių poveikį aplinkai;

6.2. įvertinti želdinių būklę;

6.3. įvertinti želdinių esamą žalingą poveikį ir/ar galintį atsirasti žalingą poveikį laike.

7. Želdinių poveikio aplinkai įvertinimas:

7.1. svarba mikroklimatui optimizuoti (temperatūros, vėjo, saulės radiacijos ir kt.);

7.2. apsauga nuo oro taršos (dulkių, dujų);

7.3. apsauga nuo vandens ar vėjo sukeltos dirvos erozijos;

7.4. biologinės įvairovės palaikymas, ypač žaliosiose jungtyse ir parkuose (ornitochoriniai krūmai, atvirų ir uždarytų erdvių deriniai, ekotonai ir kt.).

8. Želdinių būklės įvertinimas:

8.1. želdinių atitiktis vietos ekologinėms sąlygoms (atsparumas žiemai, dirvožemio mechaninė sudėtis, rūgštingumas ir drėgmė, šviesos poreikiai ir kt.);

8.2. medžių kamienų pažeidimai (mechaniniai pažeidimai, grybinės ligos ir kt.);

8.3. spygliuočių lajos išretėjimas (spyglių);

8.4. lapuočių lapų pakenkimai (ligos ir kenkėjai) ir dėl to sumažėjusi fotosintezė vegetacijos sezono metu.

9. Esamas žalingas želdinių poveikis ir/ar galintis atsirasti žalingas poveikis laike:

9.1. medžiai elektros oro linijose ir jų apsaugos zonose;

9.2. medžiai ir krūmai arti požeminių inžinerinių tinklų (ypač arti drenažo linijų);

9.3. vijokliai, kenkiantys pastatų fasadų apdailai;

9.4. medžiai, užtemdantys gyvenamųjų ar kitų pastatų langus, vaikų žaidimų aikštelės (gyvenamosiose ar kitose patalpose, vaikų žaidimų aikštelėse insoliacija neatitinka teisės aktais reglamentuojamų reikalavimų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-578](#), 2012-07-05, *Žin.*, 2012, Nr. 82-4303 (2012-07-13), i. k. 112301MISAK00D1-578

9.5. želdiniai, uždariantys mažas užteršto oro erdves (automobilių stovėjimo aikštelės daugiabučių gyvenamųjų namų kiemuose ir pan.) ir bloginantys jų ventiliaciją;

9.6. medžiai ir krūmai, šaknų atžalomis arba paviršinėmis šaknimis ardantys kietą ploto dangą (asfaltą, trinkelį ar plytelių klojinius ir pan.);

9.7. medžiai ir krūmai, keliantys pavojų žmonėms, statiniams, eismo saugumui;

Papildyta punktu:

Nr. [D1-578](#), 2012-07-05, *Žin.*, 2012, Nr. 82-4303 (2012-07-13), i. k. 112301MISAK00D1-578

9.8. medžiai ir krūmai, itin teršiantys aplinką, sukeliantys alergiją.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-578](#), 2012-07-05, *Žin.*, 2012, Nr. 82-4303 (2012-07-13), i. k. 112301MISAK00D1-578

III. ŽELDINIŲ ESTETINĖS SVARBOS ĮVERTINIMAS

10. Vertinant želdinių estetinę svarbą, būtina įvertinti jų teigiamą ir neigiamą poveikį aplinkos estetikai.

11. Želdiniai, gerinantys aplinkos estetiką (darantys teigiamą poveikį aplinkos estetikai):

11.1. želdiniai (pavieniai medžiai, medžių ir krūmų grupės) – akcentai želdyne ar žalumos plote;

11.2. medžiai ar krūmai su įspūdingos originalios formos lajomis ar kamienais;

11.3. medžiai, atitinkantys saugotinių medžių kriterijus;

11.4. želdiniai su ryškiais dekoratyvinių formų požymiais;

11.5. želdiniai, sudarantys foną pastatams;

11.6. želdiniai, sudarantys želdyno planinės struktūros pagrindą;

11.7. želdiniai, užstojančios neestetinius aplinkos objektus (atliekų konteinerius, kuro atviras sandėliai ar sandėlius, metalinius garažus ir pan.);

11.8. medžiai, valstybės ar savivaldybių saugomi gamtos paveldo objektai;

Papildyta punktu:

Nr. [D1-578](#), 2012-07-05, *Žin.*, 2012, Nr. 82-4303 (2012-07-13), i. k. 112301MISAK00D1-578

11.9. medžiai, įtraukti į augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams priskirtų medžių grupių ir pavienių medžių sąrašą.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-578](#), 2012-07-05, *Žin.*, 2012, Nr. 82-4303 (2012-07-13), i. k. 112301MISAK00D1-578

12. Želdiniai, darantys šiuo metu ar galintys daryti laike neigiamą poveikį aplinkos estetikai:

12.1. želdiniai, užstojančios arba galintys užstoti meniškų pastatų ar skulptūrų, kultūros ar gamtos paveldo objektus (esantys paveldo objektų vizualinės apsaugos zonoje);

12.2. želdiniai, visiškai arba iš dalies užstojančios (arba galintys užstoti) vertingus gamtovaizdžius arba atskirus įspūdingus gamtovaizdžių elementus.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-578](#), 2012-07-05, Žin., 2012, Nr. 82-4303 (2012-07-13), i. k. 112301MISAK00D1-578

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymo Nr. D1-673 "Dėl Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-758](#), 2019-12-18, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20549

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymo Nr. D1-673 „Dėl Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo